

e-novičke

december 2015

Dragi bralci, pred vami je zadnja letošnja številka e-Novičk Andragoškega centra Slovenije. Ob tej priložnosti bi se rada zahvalila vsem, ki ste sooblikovali naše glasilo in z nami delili svoje dragocene izkušnje, znanja in modrosti. K sodelovanju vas vabim tudi v novem letu, v katerem vam želim veliko sreče, uspeha in veselja, Simona Kavčič, v. d. izvršne urednice e-Novičk.

VSEBINA

NOVOLETNO VOŠČILO.....	3
DOMAČE NOVICE.....	3
Po Letnem posvetu o izobraževanju odraslih 2015 – malo drugače	3
Udeleženci so ocenili Letni posvet o izobraževanju odraslih 2015.....	4
Drugo letošnje srečanje omrežja svetovalcev za kakovost.....	5
TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA 2015	6
Projekt TVU pred novimi izzivi	6
MEDNARODNO SODELOVANJE	7
Konferenca Gradimo mostove v izobraževanju odraslih.....	7
Evropska komisija nas je pospremila v tretjo fazo projekta EPUO.....	8
O prvem srečanju partnerjev mednarodnega projekta Orodje za razvoj, izvajanje in spremljanje strategij izobraževanja odraslih (DIMA).....	9
Skupno poročilo prevrednotilo prioritete v izobraževanju	9
Skupina za evropske kazalnike tokrat o dosežkih in novih izzivih	10
POMEMBNE PUBLIKACIJE.....	11
Manifest EAEA: Izobraževanje odraslih prispeva k boljši Evropi za vse.....	11
Pogledi v izobraževanje 2015 – Education at a Glance 2015.....	11
Shematski pregled 42 evropskih izobraževalnih sistemov za leto 2015/16.....	11
IZ DRUGIH VIROV	12
20 let Centra RS za poklicno izobraževanje.....	12
Podeljena jabolka kakovosti 2015.....	13
Mednarodni dan študentov	13
EPALE.....	14
Povezovalno v 2016	14
Predstavite se na EPALE.....	14

Kaj smo v preteklem mesecu brali na EPAL?	15
KOTIČEK JE VAŠ	15
Uspešen 3. teden Centra medgeneracijskega učenja v RIC-u Novo mesto	15
(Iz)menjava znanja na Borzi znanja	16
Konferenca Mladi v poklicnem izobraževanju: kako jih doseči in premakniti	17
Mednarodna konferenca »Širi obzorja – izkušnje in povezovanje za uspešno vključevanje Romov«	17
Simbioza nadaljuje poslanstvo širjenja e-veščin in pestro dogajanje v medgeneracijskem centru	18
Moč rokodelstva v preteklosti daje znanje sedanjosti in ohranja prihodnost	19
Z mednarodnim projektom TIME@net širimo možnosti vključevanja oseb z motnjami v duševnem razvoju v izobraževanje, delo in družbo	20
Vegetarijanski piknik in pohod v naravo	20
NE PREZRITE	21
Predlog sprememb ZOFVI je v javni razpravi	21
Petkovo srečanje v januarju 2016	21
Pedagoško-andragoški dnevi 2016	21
POSVETI, KONFERENCE	22
KNJIŽNICA ACS	23
Journal of adult and continuing education tokrat o različnih področjih znotraj izobraževanja odraslih	23
Izšla je 82. številka revije Adult education and development	23
Zadnja letošnja številka revije Journal of Vocational Education & Training	24
Novo v knjižnici	24
Bogastvo naših knjižnih polic	25

Seznam najpogostejše rabljenih kratic:

ACS: Andragoški center Slovenije

CMEPIUS: Center Republike Slovenije za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja

EPAL: ePlatforma za izobraževanje odraslih v Evropi

MDDSZ: Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

MIZŠ: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

PUM: Projektno učenje mladih

CPI: Center za poklicno izobraževanje

TVU: Teden vseživljenjskega učenja

(foto: Jure Kavčič)

Pred nami je novo leto. Izkoristite ga: poskusite nove stvari, učite se, postavljajte si izzive, pridobivajte dragocene izkušnje in spreminjajte svet, predvsem pa ne pozabite na soljudi. Naj bo to leto izpolnjenih želja, doseženih ciljev in nepozabnih trenutkov. Želim vam lepe praznike in srečno novo leto!

mag. Andrej Sotošek (andrej.sotosek@acs.si), direktor ACS

DOMAČE NOVICE

Po Letnem posvetu o izobraževanju odraslih 2015 – malo drugače

»Naš posvet je postal dogodek, na katerem preprosto ne smeš manjkati,« je prostodušno menil eden izmed letošnjih 273 udeležencev tradicionalnega srečanja nosilcev politike, stroke in prakse izobraževanja odraslih v Sloveniji. Za vse, ki dogodek soustvarjamo, najbrž ni lepšega priznanja. A ni prišlo samo od sebe.

Kar nekaj napora bi bilo treba vložiti, če bi hoteli prešteti, kateri posvet po vrsti nas je 25. novembra zbral v Kongresnem centru Smelt. Zagotovo pa vemo, da smo ga že šesto leto zapored koordinirali sodelavci ACS, po tem, ko je naročnik, MIZŠ, to nalogo zaupal Šoli za ravnatelje, ZLUS-u in morda še komu. Ena od prednosti kontinuitete je zagotovo nabor bogatih izkušenj, zaradi katerih postanejo organizacijska dela do neke mere uhojena. Prednost delne uhojenosti

pa je, da slednja sprosti moči in postane odskočna deska za razvojne podvige ter zapolnitev tistega nečesa, kar je 'vmes', kar presega suhoparen seznam opravil, potrebnih za organizacijo tovrstnega dogodka. In kar povezuje (fizično, virtualno, strokovno, čustveno ...) ter utrjuje občutek, da smo skupnost, ki se vsako leto znova rada sreča. Pa četudi morda prihajamo z vprašanji, ki na koncu niso vsa odgovorjena. Ker ne morejo biti. Kar je razlog več za to, da se pogovarjamo obilneje in pogosteje ter da namesto po odgovore pridemo po priložnosti za izmenjavo!

Če ste pod gornjim naslovom morda pričakovali povzetek letošnjega dogajanja, raje obiščite stran posveta (<http://pro.acs.si/lp2015>) in preberite tokratno izdajo glasila [Utrinki z LPoIO](#). Na spletu so objavljeni tudi [prispevki in video posnetki](#) ter [fotografije](#).

S tem člankom pa želim spodbuditi dve zadevi. Menim, da bi sodelavci MIZŠ in ACS morali datum LPoIO 2016 določiti že na začetku leta, vsi skupaj pa ga nato upoštevati pri usklajevanju drugih dogodkov, da se ti ne bi prekrivali. Pri snovanju programa pa ne bi smeli dopustiti premalo (ali nič) časa za interakcijo in razpravo – četudi bi to pomenilo, da bo vsebin v prihodnje manj ali pa da iz enodnevnega posveta presedlamo nazaj na dvodnevne!

Letošnje vsebine so bile naravnane na prihodnost. Še bomo slišali o njih, jih nekatere skupaj udejanjali ... Morda se vam ob prebiranju tega prispevka ali Utrinkov porodita mnenje ali zamisel? Morda je vaše doživljanje nekega prispevka ostalo neizrečeno, ker ni bilo priložnosti? Vabim vas, da se vendarle izrazite, tako da svoje misli zapišete in nam jih pošljete na e-naslov lp2015@acs.si. Naš starosta izobraževanja odraslih, dr. Zoran Jelenc, je to že storil – preberite njegov [odziv na predavanje dr. Marka Pavlihe](#) in [odziv na panelno razpravo predstavnikov ministrstev](#).

Spletno stran [Vsebine](#) bomo tako (o)bogatili in tudi to je lahko naš vezni člen v času do naslednjega posveta.

mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

Udeleženci so ocenili Letni posvet o izobraževanju odraslih 2015

Številna udeležba na letošnjem Letnem posvetu o izobraževanju odraslih nam je ponovno pokazala, da je zanimanje za področje izobraževanja odraslih zelo veliko. Na posvet se je prijavilo 344 oseb, končno število udeležencev pa je bilo 273. Posveta so se udeležili predstavniki različnih ustanov, največ iz ljudskih univerz ter drugih javnih zavodov in agencij, iz zasebnega sektorja, srednjih šol, ministrstev ter iz drugih ustanov. Zastopane so bile vse slovenske regije, najbolj Osrednjeslovenska, sledile so Savinjska, Podravska, Gorenjska in Obalno-kraška regija, Jugovzhodna Slovenija in Goriška regija. Tudi letos so na posvetu prevladovala ženske.

Udeležence posveta smo kot vedno zaprosili, da nam po končanem dogodku posredujejo svojo oceno organizacije in izvedbe posveta. Zanimalo nas je, zakaj so se posveta udeležili, iz katere vrste organizacije prihajajo, njihova ocena posameznih referatov, kaj so z udeležbo na posvetu pridobili ter kakšni so njihovi

predlogi in pobude za izboljšanje dogodka v naslednjem letu. Evalvacijski vprašalnik je bil anonimen. Svojo oceno je podalo 168 udeležencev posveta (61,5 %).

Iz analize odgovorov je razvidno, da so bili udeleženci v povprečju zadovoljni s posvetom. Zelo dobro so ocenili organizacijo in izvedbo posveta, veliko pohval pa je prejela tudi mag. Zvonka Pangerc Pahernik za odlično povezovanje dogodka. Številne udeležence je navdušilo zanimivo predavanje prof. dr. Marka Pavlihe z naslovom [Dvanajst pred dvanajsto ali Vedoželjnost kot civilizacijska logika](#), dobro pa so ocenili tudi prispevek o uresničevanju Evropskega programa za učenje odraslih v obdobju 2015–2017 ter prispevek o predlogu sprememb Navodil o prilagajanju izrednega poklicnega in strokovnega izobraževanja. Pozitivno je bila ocenjena tudi razprava z župani o občinskih ciljih izobraževanja odraslih in njihovem uresničevanju. Številni udeleženci posveta so navedli, da so pričakovali več informacij in pojasnil s strani odgovornih o prihodnjih usmeritvah in načrtih na

področju IO, pogrešali pa so tudi več časa za razpravo, zlasti pri perečih aktualnih temah.

Vsi prispevki, zaključki, *Utrinki o LPoIO* ter fotografije so dostopni na spletni strani posveta <http://pro.acs.si/lp2015>.

Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

Drugo letošnje srečanje omrežja svetovalcev za kakovost

V okviru naloge Strokovna koordinacija omrežja [svetovalcev za kakovost v izobraževanju odraslih](#) smo 9. decembra izpeljali drugo letošnje delovno srečanje svetovalcev za kakovost.

Svetovalce za kakovost izobraževanja odraslih smo najprej informirali o aktualnem dogajanju na področju kakovosti v letu 2015. Seznanili smo jih tudi z novostmi, ki izhajajo iz prenovljenega pravilnika in meril za podeljevanje pravice do uporabe [Zelenega znaka kakovosti](#), ki začne veljati 1. 1. 2016. (O vsebini prenovljenega pravilnika bomo pisali v naslednji številki e-Novičk.)

Osrednja tema tokratnega srečanja s svetovalci za kakovost pa je bila podrobna predstavitev in obravnav predloga modela za spremljanje rezultatov in učinkov izobraževanja odraslih na ravni izobraževalne organizacije ter pogovor o predlaganem modelu skupaj s svetovalci. Dogovorili smo se tudi o skupnih aktivnostih v omrežju v letu 2016. Srečanja se je udeležilo 13 svetovalcev za kakovost.

Jasmina Orešnik Cunja (jasmina.oresnik.cunja@acs.si), ACS

Projekt TVU pred novimi izzivi

Teden vseživljenjskega učenja ([TVU](#)) smo zadnja tri leta na skupno 21 prizoriščih obogatili s **Parado učenja – Dnevi učečih se skupnosti (PU)**. Pristop se je iz leta v leto razvijal ter doživeljal potrditve na lokalni, nacionalni in mednarodni ravni. Letos se je sofinanciranje v okviru projekta [Uresničevanje EPUO](#) izteklo, saj se bomo lotili drugih, a še vedno s TVU povezanih podvigov. Prihodnost organiziranja in sofinanciranja PU pa zdaj skupaj z njenimi dozdajšnjimi nosilci in MIZŠ opredeljujemo. V tem trenutku vam že lahko zaupamo, da bo odslej PU na različnih prizoriščih po Sloveniji organizirana na isti dan, in sicer prvič v sredo, 18. maja 2016. Njeni nosilci bodo sredstva za izpeljavo pridobili s prijavo na razpis, pogoj za to pa bo udeležba na **sestanku za razvoj TVU**.

TVU 2016 se bo spoprijel še z drugimi izzivi. Letos bo v celoti sovpadal s **Tednom ljubiteljske kulture (TLK)**. Z Javnim skladom za kulturne dejavnosti ([JSKD](#)) se dogovarjamo o sodelovanju in vzajemni promociji, ki jo bomo izpeljevali na različne načine. Nekaj zamisli že imamo, druge bomo lahko oblikovali skupaj na prej omenjenem sestanku.

Nova faza projekta EPUO 2015–2017 nam narekuje, da razširimo [Nacionalni odbor za TVU](#) s predstavniki čim več resorjev in drugih deležnikov na nacionalni ravni. Verjamemo, da bomo projekt s tem obogatili tudi po vsebinski plati.

Andragoški kolokvij, dvajseti po vrsti, bomo drugo leto izjemoma organizirali šele v septembru. Namenjen bo problematiki zmožnosti odraslih, ta pa se bo v vsej svoji razsežnosti pokazala 28. junija, ko bodo objavljeni rezultati raziskave [PIAAC](#). Nosilci politike, stroke in prakse bodo o njih razpravljali na našem osrednjem strokovnem srečanju v okviru TVU.

Še eno novost napovedujemo: 15. decembra smo uresničili našo dolgoletno željo in obudili **Forum učečih se**. Na naše povabilo k sodelovanju so se odzvali mnogi dobitniki priznanj ACS in drugi zanimivi posamezniki, zato verjamemo, da bomo v letu 2016 s skupnimi močmi v različnih okoljih in na mnogih vsebinskih področjih uspešno uveljavljali njihov glas.

Obeta se nam torej zanimivo leto v projektu TVU. Pridite **13. januarja 2016 na sestanek za razvoj TVU**, da boste pomagali ukrojit naslednji festival učenja čim bolj tudi po vaši meri. Še posebej vabljeni vsi, ki želite organizirati Parado učenja, saj bo prav vam namenjeno (za prijavo na razpis **obvezno!**) usposabljanje v drugem delu sestanka! Vabilo bo še pred iztekom leta objavljeno na [spletni strani TVU](#).

mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

Konferenca Gradimo mostove v izobraževanju odraslih

[Nacionalni partnerji](#) na področju izobraževanja odraslih – Andragoški center Slovenije (ACS), Andragoško društvo Slovenije (ADS), Center Republike Slovenije za mobilnost in evropske programe izobraževanja (CMEPIUS) – Nacionalna podpora služba za EPALE, Društvo organizacij za izobraževanje odraslih na srednjih šolah (DOIO) ter Združenje izobraževalnih institucij, g.i.z. (ZII) – smo 7. in 8. decembra v Austria Trend Hotelu v Ljubljani organizirali mednarodno konferenco z naslovom [Gradimo mostove v izobraževanju odraslih](#).

Konferenca je bila namenjena pregledu aktualnega stanja v izobraževanju odraslih na področju nekdanje Jugoslavije ter izmenjavi izkušenj in preučitvi priložnosti za povezovanje in sodelovanje. Na dogodku se je zbralo [36 deležnikov izobraževanja odraslih](#) iz Bosne in Hercegovine, Črne gore, Hrvaške, Makedonije, s Kosova in iz Srbije. Pridružili smo se jim domači strokovnjaki in nosilci politike izobraževanja odraslih, skupaj pa nas je v dveh dneh konference sodelovalo 95.

[Prvi dan](#) smo namenili pregledu trenutnega stanja. Vsaka država je pripravila nastop po vnaprej pripravljeni strukturi. Najprej smo predstavljali sistem izobraževanja odraslih z dejavnostmi na področju formalnega, neformalnega in priložnostnega učenja, pregledom glavnih deležnikov, od odločevalcev preko strokovnjakov in praktikov do civilne družbe, in definiranjem osnovnih ciljnih skupin. Prav tako smo izpostavljali ključne izzive na področju ter dobre prakse.

Drugi dan je bil bolj praktično naravnani. Izvedli smo tri vzporedne delavnice z naslednjimi temami: neformalno in priložnostno učenje ter vrednotenje, vključevanje ranljivih ciljnih skupin ter moč in odgovornost države in civilne družbe. Vsako delavnico smo ponovili trikrat, da smo vsi udeleženci, razdeljeni v tri skupine, sodelovali v vseh delavnicah. Drugi dan so se na internem sestanku srečali še nacionalni

koordinatorji za implementacijo Evropskega programa za učenje odraslih in predstavnikov NSS EPALE.

Veseli smo, da so se partnerji odzvali povabilu in smo lahko zagotovili prisotnost prav vseh držav. Njihova udeležba, ustno izražena mnenja in zahvale, ki smo jih prejeli po elektronski poti, so zadostno potrdilo, da je bila slovenska pobuda na pravem mestu ter da bo konferenca postala tradicionalna. Naslednja, v podobni zasedbi, bo tako predvidoma leta 2016 v Mostarju v Bosni in Hercegovini.

Konferenco sta sofinancirala MIZŠ ter Evropska komisija, program Erasmus+. Na mestu je tudi zahvala vsem, ki so poleg zgoraj omenjenih partnerjev »posodili« svoje strokovnjake, ki so na konferenci prevzeli odgovornejše naloge. To so: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Oddelek za pedagogiko in andragogiko,

MIZŠ, Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje in ZIK Črnomelj. Hvala vsem. Več o konferenci najdete na <http://pro.acs.si/gm2015>.

Darijan Novak (darijan.novak@acs.si), ACS

Evropska komisija nas je pospremila v tretjo fazo projekta EPUO

Poročali smo že (v [E-biltenu PU 2015](#) in [EPALE](#)), da 1. novembra začnemo tretjo fazo uresničevanja EPUO. V ta namen sta Evropska komisija (EK) in Izvršna agencija za izobraževanje, avdiovizualne vsebine in kulturo (EACEA) 12. in 13. novembra povabili nacionalne koordinatorje (NK) iz držav članic, ki smo prijavile nove projekte, da na uvodnem ('kick-off') srečanju pogledamo rezultate zadnje, enoletne faze in se dogovorimo o (so)delovanju v prihodnje.

Od EK smo izvedeli tole:

- V novem Skupnem poročilu ([Joint Report](#); glej kasnejši članek) ima izobraževanje odraslih svoje mesto s štirimi prioritetami: upravljanje, ponudba in vključevanje, prožnost in dostopnost ter kakovost. Izboljševanje vseh štirih področij naj bi se zrcalilo tudi v projektu EPUO. Osrednja tema novoimenovane ekspertne delovne skupine bo 'izobraževanje na delovnem mestu'.
- Martina Ní Cheallaigh, ki vodi naše delo, je poročala o vsebinskih poudarkih naših prijav, Hélène Barry pa je s sodelavci iz EACEA predstavila administrativne in finančne vidike. Géraldine Libreau je prikazala razvoj EPALE in napovedala, da bomo NK-ji v prihodnje imeli svojo zaprto skupino na tej platformi.

Zatem je bila beseda naša, povabljeni smo bili NK-ji iz Velike Britanije, Francije in Slovenije, da si z udeleženci delimo naše dobre prakse. Joyce Black je govorila o tem, kako merijo učinke IO; Berenice Cappe o vzpostavitvi in ohranjanju stalnega koordinacijskega telesa za EPUO, avtorica članka pa sem predstavila naše informacijske tokove, saj je na evropski ravni vedno znova priznanj deležna naša spletna stran. Opozorila pa sem: »Za pretok informacij so ključni osebni stiki in sodelovanje vseh deležnikov 'od spodaj navzgor' in 'od zgoraj navzdol'.« O omenjenih treh temah smo razpravljali v delovnih skupinah, saj so v novem projektnem obdobju ključne.

Drugega dne so nas k sodelovanju povabile tri velike asociacije – [EAEA](#), [EBSN](#) in [Public Libraries 2020](#) –, saj naj bi bilo sodelovanje z nevladnimi organizacijami na nacionalni in evropski ravni čim več. Graciela Sbertoli, sekretarka EBSN, je svojo predstavitev zaključila s povabilom na generalno skupščino in konferenco, ki jo od 1. do 3. junija 2016 s skupnimi močmi organiziramo v Ljubljani.

Vsaka država je poročala še o aktualnih dogajanjih na ravni politike IO ter o najbolj vroči temi ta hip: o odzivanju izobraževanja (odraslih) na begunsko krizo. Izzivov je torej vedno veliko in lažje jim bomo kos, če se bomo povezovali. V zaključkih sem zato napovedala sestanek NK-jev iz držav nekdanje Jugoslavije na konferenci [Gradimo mostove v izobraževanju odraslih](#).

mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

O prvem srečanju partnerjev mednarodnega projekta Orodje za razvoj, izvajanje in spremljanje strategij izobraževanja odraslih (DIMA)

Oktobra letos smo začeli izvajati dvoletni projekt Erasmus+ KA2 (A Toolkit for Developing, Implementing and Monitoring Adult Education Strategies – DIMA). Med poglavitnimi cilji [projekta DIMA](#) sta razvoj inovativnega spletnega orodja, ki bo omogočalo pripravo, izvajanje in spremljanje uresničevanja strategij na področju izobraževanja odraslih, ter razvoj modula v obliki e-izobraževanja, s pomočjo katerega bo izpeljano usposabljanje za uporabo navedenega spletnega orodja.

V projekt je vključenih 6 partnerjev iz 5 držav (Ciper, Irska, Slovenija, Slovaška in Belgija). Projekt koordinira in vodi Ministrstvo za izobraževanje in kulturo s Cipra.

Od 7. do 8. novembra 2015 je na Cipru potekalo prvo delovno srečanje projektnih partnerjev. Prvi dan je po predstavitvi organizacij – partnerjev – vodilni partner opisal ključne naloge s predvidenim časovnim potekom. Sledile so predstavitve posamičnih vsebinskih sklopov in diskusija o dveh osnutkih vprašalnikov, pripravljenih s strani zadolženih partnerjev za vsebinska sklopa 1 in 2 (tj. intelektualna izida 1 – Stanje na področju strategij, politik in orodij na področju izobraževanja odraslih in 2 – Analiza potreb na nacionalni ravni in na ravni držav EU). Drugi dan srečanja je bil namenjen predvsem temam, kot so menedžment projekta, komunikacija v projektu, poročanje, finančni vidiki in zagotavljanje kakovosti projekta, govorili pa smo tudi o tem, kako čim racionalneje organizirati delo na projektu za doseganje zastavljenih ciljev.

mag. Margerita Zagmajster (margerita.zagmajster@acs.si), ACS

Skupno poročilo prevrednotilo prioritete v izobraževanju

Skupno poročilo Sveta in Komisije o implementaciji Strateškega okvira za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju (I&U) 2020 ([Joint Report](#)) so pristojni ministri sprejeli na nedavnem srečanju 23. novembra v Bruslju. S tem se je zaključil proces, ki se je začel leta 2014 in ga je Komisija poimenovala 'mid-term stocktaking'. Na pol poti do leta 2020 so namreč na vseh ravneh in vseh vsebinskih področjih sistema I&U preverjali dosežke in verjetnost, ali bodo zastavljene ciljne vrednosti do izteka roka dosežene (več v [Monitorju I&U](#)). V teh prizadevanjih je sodelovala množica deležnikov, razpravljali so tudi o smiselnosti integriranega okvira za I&U. Direktorata, pristojna za izobraževanje in zaposlovanje, sta pri tem složno sodelovala.

Na oblikovanje končnega poročila so močno vplivali begunska kriza in teroristične akcije v Parizu spomladi in nedavno. Odziv nanje so ministri za izobraževanje marca ubesedili v [Pariški deklaraciji](#), v končnem poročilu pa sta morali absolutni prioriteti zadnjega obdobja – zaposljivost in veščine – svoj primat delno odstopiti socialni vključenosti, temeljnim vrednotam in državljskim kompetencam. Novi, veliko bolj uravnovešeni pristop k I&U je zdaj načrtan s šestimi prioritetskimi področji, ki jih bo Evropa spodbujala do leta 2020. Z njimi smo se srečali že na [Letnem posvetu o IO](#), saj smo jih v gradivih in na spletu navajali kot novo, bolj vključujočo vizijo, ki zadeva tudi izobraževanje odraslih, o njih pa je spregovorila tudi ministrica, [dr. Maja Makovec Brenčič](#).

Novih šest (prej 13) prioritetnih področij Strateškega okvira I&U sestavljajo:

1. ustrezne in visokokakovostne spretnosti ter kompetence za zaposljivost, inovativnost in aktivno državljanstvo, s poudarkom na rezultatih,
2. vključujoče izobraževanje, enakost, nediskriminacija in spodbujanje državljskih kompetenc,

3. odprto in inovativno izobraževanje in usposabljanje, vključno s popolnim sprejemanjem digitalne dobe,
4. trdna podpora izobraževalcem,
5. preglednost in priznavanje spretnosti ter kvalifikacij za omogočanje mobilnosti na področju učenja in dela ter
6. trajnostne naložbe, uspešnost in učinkovitost sistemov izobraževanja in usposabljanja.

Vsako od naštetih področij je v Skupnem poročilu opredeljeno s konkretnimi izzivi (glej Skupno poročilo od str. 20 naprej). V letu 2016 bodo imenovane nove ekspertne delovne skupine (štiri po ravneh izobraževanja, torej tudi za IO) in dve tematski (na temo digitalnih kompetenc in Pariške deklaracije). Spet so aktualne Strategije vseživljenjskega učenja, ki jih je večina držav članic na priporočilo EK oblikovala že pred leti, uresničujejo pa se ene bolj, druge manj.

Aktualna dogajanja v evropski politiki izobraževanja so torej razlog več za to, da [Strategijo vseživljenjskega učenja v Sloveniji](#) (MŠŠ, 2007) spet potegnemo na plan, jo po potrebi prevrednotimo, predvsem pa se zavzeto lotimo njenega uresničevanja.

mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

Skupina za evropske kazalnike tokrat o dosežkih in novih izzivih

Skupina za evropske kazalnike in ciljne vrednosti (SGIB) je tudi letos sodelovala pri pripravi [Monitorja izobraževanja in usposabljanja](#) (I&U) 2015 – publikacije, v kateri je prikazan napredek evropskih izobraževalnih sistemov. Države članice smo prvič dejavnije sodelovale tudi pri diseminaciji Monitorja, saj je bil v 12 državah, med njimi tudi v Sloveniji, organiziran predstavniški dogodek (13. novembra v Predstavništvu Evropske komisije v Ljubljani). O tem in drugih dosežkih v mandatnem obdobju smo se pogovarjali na nedavnem srečanju 1. in 2. decembra v Bruslju.

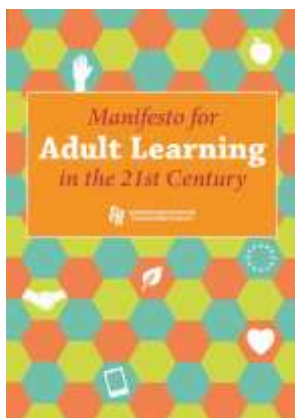

Evropska komisija nam je predstavila Skupno poročilo Sveta in Komisije o implementaciji Strateškega okvira za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju (I&U) do leta 2020 ([Joint Report](#)), ki postavlja nove temelje tudi za delovanje naše skupine. Na sestanku smo si izmenjali informacije o tem, kako se države odločamo za vključevanje v posamezne mednarodne raziskave, in ugotovili, da nekoliko več sistematičnosti in dolgoročnosti ne bi bilo odveč. Posvetili smo se tudi vprašanju spremljanja vključevanja novih priseljencev v izobraževanje in ugotovili, da je tudi na tem področju izziv velik in aktualen kot še nikoli.

V letu 2016 bo skupina SGIB vstopila v nov mandat, ki bo veljal do sredine leta 2018. Opredeljene so štiri skupine aktivnosti: svetovanje pri razvoju kazalnikov in ciljnih vrednosti za spremljanje napredka sistema I&U, izmenjava informacij in znanja med sektorji I&U, uporaba podatkov/informacij pri odločanju ter usmerjanje in racionalizacija poročanja. Na vsebinskem področju so poleg zaposljivosti v ospredju predšolska vzgoja in izobraževanje, socialna vključenost, učna mobilnost, razvoj učiteljev in učinkovita vlaganja v izobraževanje.

mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

Manifest EAEA: Izobraževanje odraslih prispeva k boljši Evropi za vse

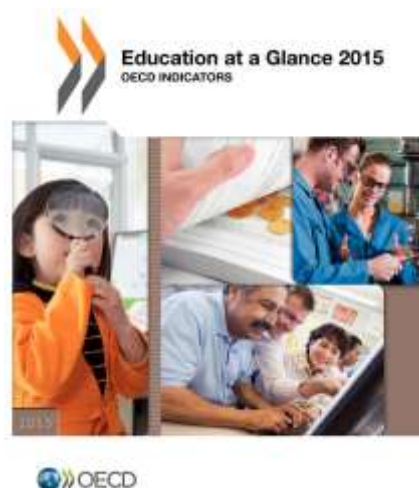
Evropsko združenje za izobraževanje odraslih ([EAEA](#)) je pripravilo svoj [Manifest za učenje odraslih v 21. stoletju](#). Razglas določa cilje za ustvarjanje učeče se Evrope: Evrope, ki je sposobna reševati prihodnost pozitivno in z vsemi potrebnimi spretnostmi, znanji in kompetencami.

Manifest je usmerjen k evropskim, nacionalnim in regionalnim oblikovalcem politike, da se seznani s koristmi učenja odraslih. Prav tako je lahko manifest uporaben za evropske ponudnike izobraževanja. Predstavlja sedem sodobnih evropskih izzivov, na katere lahko odgovori izobraževanje odraslih. Več o vsebini si preberite v [EPALE viru](#), sama publikacija pa je dostopna [na spletu](#), kjer lahko izbirate med angleškim, francoskim, nemškim, italijanskim, poljskim in ruskim jezikom. Na ACS bomo kmalu pripravili tudi slovensko različico.

Priredila: Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

Pogledi v izobraževanje 2015 – Education at a Glance 2015

Nova publikacija Pogledi v izobraževanje 2015, Kazalniki OECD – [Education at a Glance 2015: OECD Indicators](#) predstavlja podrobnejšo analizo o udeležbi v izobraževanju v zgodnjem otroštvu in v terciarnem izobraževanju. Poročilo obravnava tudi izobraževalno in družbeno-socialno mobilnost diplomantov terciarnega izobraževanja iz prve generacije, priložnosti na trgu dela za nove diplomante in sodelovanje pri formalnih dejavnosti in/ali neformalnem izobraževanju, financiranem od delodajalca. Preučili so tudi pripravljenost za uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije za reševanje problemov pri poučevanju in učenju.

Publikacija zagotavlja nabor kazalnikov o vplivu znanj na področju zaposlovanja in nagrajevanja, o razlikah med spoloma v sistemih ocenjevanja učiteljev in vodij izobraževanja in zaposlovanja ter ustanov. Publikacija zajema vseh 34 držav OECD ter številne partnerske države (Argentino, Brazilijo, Kitajsko, Kolumbijo, Indijo, Indonezijo, Latvijo, Rusijo, Savdsko Arabijo in Južnoafriško republiko ter prvič Kostariko in Litvo). Več o publikaciji si preberite v [EPALE viru](#).

Priredila: Neja Colja (neja.colja@acs.si), ACS

Shematski pregled 42 evropskih izobraževalnih sistemov za leto 2015/16

Eurydice je izdal poročilo [The Structure of the European Education Systems 2015/16: Schematic Diagrams](#) (*Struktura evropskih izobraževalnih sistemov 2015/16: Shematski diagrami*), v katerem ponuja pregled strukture izobraževalnih sistemov v Evropi za leto 2015/16. Zajema 42 izobraževalnih sistemov, pokriva pa 28 držav članic EU ter Bosno in Hercegovino, Švico, Islandijo, Lihtenštajn, Črno Goro, Makedonijo, Norveško, Srbijo in Turčijo.

Poročilo shematsko predstavlja organiziranost posameznih nacionalnih izobraževalnih sistemov na petih izobraževalnih ravneh: predšolska vzgoja in varstvo, primarni in sekundarni izobraževalni programi, postsekundarni programi ter glavni ponujeni programi na terciarni ravni.

Poročilo vsebuje tudi podatke za Slovenijo in je prosto dostopno. Več o njem si lahko preberete tudi v [EPALE viru](#).

Priredila: Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

IZ DRUGIH VIROV

20 let Centra RS za poklicno izobraževanje

Center RS za poklicno izobraževanje (CPI), osrednja nacionalna ustanova za področje poklicnega in strokovnega izobraževanja, je letos zabeležil 20. obletnico delovanja. Obletnico je zaokrožila svečana prireditev 25. novembra 2015 v Grand hotelu Union.

Mnoge ugledne goste in predstavnike ustanov, ki so tako ali drugače sooblikovali prehojeno pot CPI-ja, je najprej nagovoril direktor centra, g. Elido Bandelj. Na kratko je povzel najvidnejše naloge in dosežke ter poudaril, da ostaja CPI za izzive prihodnosti zavezan strokovnosti ter nenehnemu prilagajanju razvoju stroke, družbe in posameznika.

V nadaljevanju so svoj pogled na delo CPI poleg predstavnice Evropskega centra za razvoj poklicnega usposabljanja (CEDEFOP) strnili tudi vsi predstavniki soustanoviteljev centra: predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, g. Branko Meh, generalni direktor Gospodarske zbornice Slovenije, mag. Samo Hribar Milič, državni sekretar MDDSZ, g. Peter Pogačar, celotno sliko pa je na koncu zaokrožila slavnostna

govornica, ministrica za izobraževanje, znanost in šport, dr. Maja Makovec Brenčič.

Vzdušje na svečani prireditvi so mladostno in igrivo popestrili dijaki in dijakinje srednjih poklicnih in strokovni šol. Na odru so nastopili dijaki Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana, dijakinje Srednje vzgojiteljske šole ter otroci iz vrtca Jelka. Srednja frizerska šola Ljubljana je predstavila modno revijo frizur, Srednja šola za oblikovanje in fotografijo iz Ljubljane pa je v sprejemni dvorani postavila priložnostno razstavo. Dogodek so soustvarile še: Srednja šola za strojništvo, mehatroniko in medije Šolskega centra Celje, Šola za hortikulturo in vizualne umetnosti Celje, Biotehniški izobraževalni center Ljubljana ter Izobraževalni center Piramida Maribor. Več si preberite v [daljšem članku](#).

Elido Bandelj (bandelje@cpi.si), CPI

Podeljena jabolka kakovosti 2015

10. decembra, je bila v hotelu Slon v Ljubljani zaključna slovesnost ob podelitvi nacionalnih priznanj »jabolka kakovosti«, na kateri je [CMEPIUS](#) skupaj z MIZŠ podelil nacionalne nagrade jabolka kakovosti 2015 najboljšim zaključenim projektom v evropskih programih izobraževanja in usposabljanja. Nagrade je najboljšim podelila ministrica za izobraževanje, znanost in šport, dr. Maja Makovec Brenčič. Ob tej priložnosti je ministrica poudarila pomen internacionalizacije v

povezavi s kakovostjo.

Čestitamo vsem nagrajencem, še posebej pa našim partnerjem: Centru za izobraževanje in kulturo Trebnje – [CIK Trebnje](#), ki je prejel Zlato jabolko v kategoriji Grundtvig učna partnerstva za projekt FREE – IT, Foster Re-integration and Enhance Employability through Inmates Training, [Ljudski univerzi Velenje](#) za srebrno jabolko (projekt In my father's shoes) in [Mestni knjižnici Ljubljana](#) za bronasto jabolko (projekt Lady Cafe /motivating activities for women aged 45+).

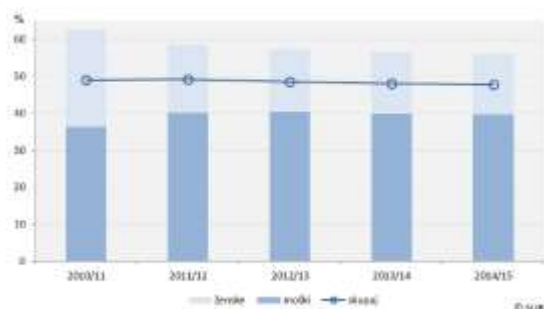

Več o dogodku in priznanju najdete [tukaj](#) in na spletni strani [CMEPIUS-a](#).

Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

Mednarodni dan študentov

[Statistični urad RS](#) je ob mednarodnem dnevu študentov (17. november) pripravil posebno objavo o vključenosti mladih (19–24 let) v terciarno izobraževanje v Sloveniji. Zapisali so, da je povprečni slovenski študent v študijskem letu 2014/15 študiral redno (81 %) na enem od zavodov v osrednjeslovenski regiji (55 %) in je bil vpisan v visokošolski univerzitetni program 1. bolonjske stopnje (32 %), njegovo študijsko področje pa so bile poslovne in upravne vede (16 %). Povprečna starost študenta je bila 20 let (14 %).

Večina držav, tudi naša, se v terciarnem izobraževanju srečuje s t. i. horizontalnim in vertikalnim ločevanjem študentov po spolu. Ženske in moški si izbirajo različna študijska področja (horizontalno ločevanje), v terciarnem izobraževanju pa je vpisanih vse manj fantov (vertikalno ločevanje). V študijskem letu 2014/15 je bilo na področju tehnika, proizvodne tehnologije in gradbeništvo vpisanih 32 % študentov in le 8 % študentk, hkrati je bilo na področju izobraževalne vede in

izobraževanje učiteljev vpisanih 14 % študentk in le 2 % študentov. Zaskrbljujoče je tudi, da je v terciarno izobraževanje vpisanih vse manj fantov; na 100 študentov v starosti 19–29 let je bilo 143 študentk oziroma med 83.699 študenti 53 % študentk. Delež mladih, starih 19–24 let, vključenih v terciarno izobraževanje, že nekaj let upada. V Sloveniji je bilo v terciarno izobraževanje v študijskem letu 2014/15 vključenih 48 % mladih, starih 19–24 let, v zadnjih petih letih se je njihovo število zmanjšalo za 12.496. Kljub upadanju števila mladih, vključenih v terciarno izobraževanje, pa je Slovenija po podatkih Eurostata med državami članicami v vrhu po številu vpisanih mladih (20–24 let) v terciarno izobraževanje. Več najdete [tukaj](#).

Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

Povezovalno v 2016

Nacionalne podporne službe (NSS) prepoznavamo EPALE kot pomembno orodje za povezovanje različnih akterjev v izobraževanju odraslih in vsebin, ki se dogajajo na področju. Že v letu 2015 smo začeli aktivnosti, ki v ospredje postavljajo dobre prakse na različne teme. Za prihodnje leto načrtujemo tovrstnih osvetlitev še več.

Naj omenimo le nekaj tem, ki smo jih v letu 2015 še posebej obeležili:

- [Svetovni dan pismenosti](#),
- [Evropski dan jezikov](#),
- [Mednarodni dan starejših](#),
- [Mednarodni dan oseb s posebnimi potrebami](#)
in
- [Dan človekovih pravic](#).

Iz Evrope že prihajajo pobude, da na EPALE povežemo objave na temo begunske krize in izobraževalnih priložnosti za priseljence. Pogledali bomo, kaj se na področju izobraževanja odraslih dogaja za zapornike. Prav tako bomo osvetlili temo kulture in umetnosti v izobraževanju odraslih, zdravja, digitalizacije ipd.

Prispevati želimo tudi dobre prakse iz Slovenije, zato vabimo vse, ki ste izvajali projekte z omenjenimi tematikami ali jih še boste, da nam pišete na epale@cmepius.si, saj bi na EPALE radi predstavili tudi vaše dosežke.

Ajda Turk (ajda.turk@cmepius.si), CMEPIUS

Predstavite se na EPALE

Ste ljudska univerza ali društvo, malo podjetje ali knjižnica? V Sloveniji imamo močno mrežo različnih akterjev v izobraževanju odraslih, vendar ugotavljamo, da mnogi slabo poznajo aktivnosti drug drugega. Zato želimo posamezne organizacije predstaviti na EPALE (pod aktivnostjo Iskalnik partnerjev – [Organizacije](#)).

K sodelovanju vabimo vse, ki delujete v izobraževanju odraslih, izvajate zanimive projekte in se zavedate pomembnosti lastne promocije. Pripravite kratek opis svoje organizacije, izpostavite ključne cilje in pomembne projekte, ki ste jih izpeljevali ali jih še boste. Predstavitev naj obsega do 450 besed. Poslanim vsebinam bomo dodali še logotip vaše ustanove in predstavitveni filmček, če ga imate.

Za več informacij pišite na epale@cmepius.si. Vabljeni k sodelovanju.

Ajda Turk (ajda.turk@cmepius.si), CMEPIUS

Kaj smo v preteklem mesecu brali na EPALE?

Na EPALE ste tudi zadnje tedne lahko prebirali različne novice, vire in bloge, obveščali pa smo vas tudi o različnih dogodkih po Evropi. Tako ste med drugim lahko brali novice o:

- [Okvirnem izvedbenem načrtu Izobraževanje 2030](#),
- o mednarodni konferenci [Gradimo mostove v izobraževanju odraslih](#), od koder smo se tudi [oglašali](#),
- o podeljenih [nagradah jabolka kakovosti 2015](#),
- praznovanju [dneva človekovih pravic na EPALE](#).

Veliko zanimivega gotovo lahko najdete tudi med objavljenimi [viri](#), kjer najdete aktualne publikacije in druge vire s področja IO pa tudi nekatere že nekoliko starejše, a pomembne vire.

Objavili smo tudi blog na aktualno temo [beguncev in ekonomskih priseljencev v izobraževanju odraslih](#), v katerem je dr. Natalija Vrečer iz ACS-ja pisala o njihovi integraciji v državo sprejema in tem, da jim morajo omogočiti enakopraven dostop do izobraževanja odraslih skupaj z večinskim prebivalstvom. Kaj o tej temi mislite vi? Preberite blog in objavite svoj komentar.

Zanimiv je tudi blog dr. Simone Šinko iz Mestne knjižnice Ljubljana z naslovom [Kaj je ostalo tri leta po mobilnosti?](#) V njem se sprašuje, ali je bilo vredno vložiti čas v pripravo prijavnih obrazcev, dogovarjanje terminov, pisanje zaključnega poročila, prevajanje tekstov ter se odpovedati dopustu in družinskim praznovanjem. Po prvem delu kmalu prihaja tudi drugi, zato spremljajte EPALE tudi v prihodnje.

Ajda Turk (ajda.turk@cmeplus.si), CMEPIUS

KOTIČEK JE VAŠ

Uspešen 3. teden Centra medgeneracijskega učenja v RIC-u Novo mesto

Že tretje leto zapored je RIC Novo mesto skupaj s partnerji pripravil dogodke medgeneracijskega učenja in prenašanja znanj s starejših na mlajše ter učenje starejših generacij od mladih v okviru [Centra medgeneracijskega učenja](#) (CMU). Aktivnosti so potekale od ponedeljka, 16. 11., do torka, 24. 11. 2015, omogočila pa jih je Mestna občina Novo mesto s finančno podporo.

Izpeljali smo 12 različnih dogodkov na lokacijah partnerjev in v RIC-u. Vključili smo vse generacije, od najmlajših v vrtcu, učencev v osnovni šoli, srednješolcev in študentov do srednje generacije in starejših udeležencev. Lansko število udeležencev smo močno presegli, saj jih je bilo letos kar 382, sodelovalo pa je 44 mentorjev – izvajalcev in prostovoljcev, ki so izpeljali 40 šolskih ur različnih vsebin.

V tednu CMU 2015 smo plesali z otroki, sledili potopisnemu predavanju, se spoznavali s fotografijo v digitalnem svetu in odkrivali sanjske odnose v resničnem svetu. V sodelovanju z Borzo znanja smo ustvarjali unikatna mila in novoletne okraske iz filca. Z dijaki smo se družili na glasbeni in modelarski delavnici ter se prepustili zvočni kopeli. S priseljenci smo se učili slovenščino, močno pa je dišalo, ko smo pripravili in pekli pletenice. Bilo je nadvse zabavno, poučno in tudi okusno.

Center medgeneracijskega učenja ostaja vsakoletna ponudba RIC-a, ki so ga udeleženci in izvajalci ponovno pozitivno ocenili. Prispevek vseh sodelujočih je omogočil uresničevanje načela vseživljenjskega učenja in medgeneracijskega sodelovanja. Več lahko preberete na [povezavi](#).

Zvonka Potočar (zvonka.potocar@ric-nm.si), RIC Novo mesto

(Iz)menjava znanja na Borzi znanja

[Borza znanja \(BZ\)](#) je informacijski servis, ki povezuje iskalce in ponudnike najrazličnejših znanj. Za uporabnike je možnost, da predstavijo svoje znanje in ga delijo z drugimi ali pa priljožnost, da se povežejo s primernimi ponudniki znanja.

30R24
ZKANJA

Če se pri svojem delu srečujete s posamezniki, ki lahko delijo kakšna znanja, spretnosti in izdelke, jih usmerite v najbližjo borzo znanja. Svoje znanje lahko delijo predvsem individualno, če je zanimanja več, ga lahko ponudijo tudi v obliki delavnice ali predavanja, v nekaterih BZ pa je mogoče pripraviti tudi razstavo različnih izdelkov. Udeleženci lahko ponudijo ali iščejo

30R24
ZKANJA

najrazličnejša znanja: ročne spretnosti, računalniška in jezikovna znanja, popotniške informacije, zgodovine, plesa, književnosti in še kaj.

Uporabnikom v vaših medgeneracijskih centrih, študijskih krožkih in karierni orientaciji lahko tako ponudite možnosti dodatnega udejstvovanja, lahko pa k sodelovanju povabite tudi koga od obstoječih članov BZ. Za to so vam na voljo [spletna stran](#), osebno ali po telefonu pa informatorji na kateri od enajstih borz znanja po Sloveniji. Najaktivnejše so tiste, ki delujejo s podporo [MIZŠ](#) – v [Izoli](#), [Ljubljani](#), [Mariboru](#) in [Novem mestu](#), poleg njih pa so še v [Celju](#), [Murski Soboti](#), [Novi Gorici](#), [Postojni](#), na [Ptuju](#), v [Škofji Loki](#) in [Žalcu](#).

Skupno združujemo dobrih 21.000 ponudnikov in iskalcev znanja.

Vpis v bazo in posredovanje informacij o iskalcih in ponudnikih sta brezplačna, nadomestilo za (iz)menjavo znanj med posamezniki pa je stvar njihovega dogovora.

Pridružite se (iz)menjavi znanja!

Simona Šinko (simona.sinko@mklj.si), MKL

Konferenca Mladi v poklicnem izobraževanju: kako jih doseči in premakniti

17. in 18. novembra je pod okriljem Luksemburškega predsedstva EU potekala konferenca z naslovom Mladi v poklicnem izobraževanju: kako jih doseči in premakniti (Youth in VET: reach out and move), ki sem se je udeležila tudi avtorica prispevka.

Konferenca je bila osredotočena na razvoj in ponudbo privlačnih poklicnih izobraževanj v Evropi, ki bi zadostili povpraševanju in potrebam trga dela. Brezposelnost mladih je treba zmanjšati, za to pa jih je treba motivirati za sodelovanje v programih, ki temeljijo na delovni praksi in poklicnem izobraževanju. Na konferenci so bile tako predstavljene številne dobre prakse o tem, kako motivirati mlade in jih usmerjati v poklicno izobraževanje.

Med njimi je bila tudi Motivacija mladih v programu [PUM](#) (Projektno učenje za mlajše odrasle), ki ga v Radovljici izvaja Ljudska univerza Radovljica (LUR). Zanimiv je tudi pristop do mladih v Luksemburgu, kjer so razpisali denarno nagrado za najboljšo video predstavitev poklica. Tako so mladi sami predstavili zanimive poklice in jih medsebojno promovirali. Pripravili so tudi različne portale za izbiranje poklicev, kot je na primer portal [Anelo](#).

Brezposelnost mladih je nesprejemljiva in odgovor Evrope nanjo je premalo učinkovit. Določena sredstva so že namenjena mobilnosti mladih v programu Erasmus+, pripravlja pa se dodaten program Erasmus Pro, ki bo mladim omogočal pripravništva v drugih evropskih državah in tako mobiliziral mlade in zaposlovanje. To bo eden izmed ukrepov za povečanje zaposljivosti mladih, saj bo program omogočal prehod mladih pripravnikov po Evropi z namenom vrnitve v njihovo domovino. Pri tem so veliko govorili o povezovanju regij in

čezmejnem sodelovanju.

Mateja Rozman Amon (mateja.rozman-amon@lu-r.si), LUR

Mednarodna konferenca »Širi obzorja – izkušnje in povezovanje za uspešno vključevanje Romov«

Organizator mednarodne konference »Širi obzorja – izkušnje in povezovanje za uspešno vključevanje Romov«, Razvojno izobraževalni center (RIC) Novo mesto, je konferenco izpeljal v sodelovanju s partnerji projektov [e-Roma Resource](#) ter [Finally – Finančna pismenost za Rome](#). Konferenca je potekala 26. in 27. novembra 2015 v Dolenjskih Toplicah pod častnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja.

S konferenco smo organizatorji želeli poudariti pomen povezovanja deležnikov na področju vključevanja Romov, spodbuditi mreženje in sodelovanje med resorji in ustanovami, oblikovati nova partnerstva ter omogočiti izmenjavo dobrih praks skozi uporabo gradiv in materialov, pripravljenih v sklopu različnih projektov s področja vključevanja Romov.

Povabilu na konferenco so se odzvale številne mednarodne in nacionalne ustanove ter posamezniki. Skupno je bilo na konferenci 255 udeležencev (prvi dan 211, drugi dan pa 200) iz 12-ih evropskih držav. V različnih delavnicah, delovnih skupinah, na omizjih ter v plenarnem delu je sodelovalo več kot 90 strokovnjakov. Na stojnicah projektne tržnice se je predstavilo 26 mednarodnih projektov ter primerov dobrih nacionalnih praks.

Udeleženci konference delujejo na različnih področjih, med njimi so bili vsi, od oblikovalcev politik ter predstavnikov vladnih in nevladnih organizacij do strokovnjakov in praktikov, ki delujejo na področju izobraževanja, zaposlovanja, kulture, zdravja ... Konferenca je bila tudi priložnost za povezovanje za učinkovitejše delovanje in sodelovanje. Evalvacijske vprašalnike je oddalo 148 udeležencev konference, ki so konferenco ocenili z oceno 4,43 (organizacija 4,47, vsebina 4,39). Kar 93 % vprašanih je na konferenci vzpostavilo stike z različnimi udeleženci (30 % z 1–3 udeleženci, 28% s 3–6 udeleženci, drugi pa z več kot 6 udeleženci, od tega 14 % z več kot 10 udeleženci). Ocenjujemo, da smo osnovni namen konference, to je izmenjava izkušenj in povezovanje med različnimi izvajalci in resorji, uresničili.

[Platforma eromaresource.com](http://Platforma.eromaresource.com) predstavlja virtualno obliko konference. Njen namen je predstavljane rezultatov ter s tem zagotavljanje trajnosti projektov, ki so bili financirani iz javnih sredstev in bi morali biti dolgoročno dostopni vsem. Program in dogajanje sta na voljo na [spletni strani konference](#). Za dodatne informacije se lahko obrnete na avtorici prispevka.

Ana Granda Jakše (ana.granda.jakse@ric-nm.si) in Marjeta Gašperšič (marjeta.gaspersic@ric-nm.si), RIC Novo mesto

Simbioza nadaljuje poslanstvo širjenja e-veščin in pestro dogajanje v medgeneracijskem centru

Po izjemno razgibani jeseni, zahvaljujoč tudi vseslovenski akciji Simbioza Giba, Simbioza Genesis, socialno podjetje pripravlja raznovrstne aktivnosti, ki bodo poskrbele, da bodo tudi hladnejši zimski dnevi zapolnjeni z medgeneracijskim sodelovanjem in pridobivanjem novih e-veščin.

SIMBIOZA
MED GENERACIJAMI

V prostorih »[Na Triglav spreminjat svet! Simbioza medgeneracijski center](#)« v Ljubljani bo vsak našel nekaj zase. Migali bodo tudi pozimi, na partiji namiznega tenisa, ali skrbeli za druge 'mišice' na delavnicah »Razmigaj možgane«, »Misli na srce« in med debatnim krožkom. Za vse prihodnje poliglote so na voljo tečaji angleškega in španskega jezika, z Natašo pa se na potopisnem predavanju lahko podate v eksotične kraje. V mesecu obdarovanj pa ne gre pozabiti na solidarnost s tistimi, ki jim je usoda manj naklonjena. Na Simbiozi bodo zato organizirane tri ustvarjalne delavnice, na njih izdelane igrače pa bodo poklonjene otrokom iz [Mladinskega doma Malči Beličeve](#). Medgeneracijsko sodelovanje in druženje bo v ospredju tudi na božični in novoletni zabavi ter v izmenjevalnici daril. Vse o pestrem dogajanju in koledarju aktivnosti nadete [tukaj](#).

E-veščine so v 21. stoletju v ospredju in nepoznavanje osnov računalništva ne bi smela biti ovira v nobenem življenjskem obdobju. Simbioza sledi svoji osnovni ideji ter pripravlja računalniške delavnice tako za tiste, ki se s tipkovnico in miško šele spoznavajo (v sklopu dejavnosti medgeneracijskega centra), kot tiste, ki si želijo osvojiti specifična znanja. V sklopu projekta e-Simbioza, ki je tudi del kampanje Evropske komisije eSkills for Jobs 2015/2016 o ozaveščanju pomena e-veščin med mladimi in iskalci zaposlitve, je na voljo ponudba mnogih računalniških delavnic. Njihov raspored si lahko ogledate na [spletni strani](#).

V zadnjem tednu novembra so na Dunajski 22 v sodelovanju z Ministrstvom za javno upravo potekale brezplačne delavnice za vse, ki so se želeli spoznati z novim portalom eUprava. Če ste jih zamudili – brez skrbi! Video tutoriali z nasveti o pridobitvi digitalnega potrdila in uporabi vsebin Moje eUprave bodo v kratkem na voljo [tukaj](#).

Simbioza vsem bralcem v teh prazničnih dneh želi obilico lepih trenutkov, toplih objemov ter iskric sreče, prižganih ob medgeneracijskem druženju in sodelovanju.

Ekipa Simbioza (info@simbioza.eu)

Moč rokodelstva v preteklosti daje znanje sedanjosti in ohranja prihodnost

V okviru projekta »Moč rokodelstva v preteklosti daje znanje sedanjosti in ohranja prihodnost« z akronimom ROK 4, ki poteka v okru IPA operativnega programa Slovenija – Hrvaška 2007–2013, so se 14. 11. 2015 na Srednji šoli v Kočevju zbrali predstavniki [Ljudske univerze Šentjur](#), [TZO Štrigova](#), [TZO Marija Bistrica](#) ter [Ljudske univerze Kočevje](#). Partnerski dogodek je potekal v znamenju rokodelskih delavnic, ki jih je Ljudska univerza Kočevje organizirala za

učence, vključene v izobraževalni program projekta.

Učenci so ustvarjali poslikave na lesu, se učili rezbarjenja, izdelovali naravna mila, sestavljali miniaturne kozolce, zabijali žeblice ter si celo izdelali lastno kuhinjsko desko. Med drugim so imeli udeleženci iz drugih krajev organiziran tudi voden ogled mesta Kočevja, ogledali pa so si tudi razstavo suhe robe in lončarstva v Rokodelskem centru Ribnica. Tovrstni dogodki udeležencem omogočajo spoznavanje kulturne dediščine projektnega območja. Socialno šibkejši mladi preko starejših pridobijo dodatno izkustveno znanje, pomemben pa je korak v pravo smer, ko govorimo o krepitvi čezmejnega povezovanja.

Več o projektu najdete [tukaj](#).

Jurij Pelc (jurij.pelc@lu-kocevje.si), LUK

Z mednarodnim projektom TIME@net širimo možnosti vključevanja oseb z motnjami v duševnem razvoju v izobraževanje, delo in družbo

RIC Novo mesto je vključen v dvoletni projekt [TIME@net](#), katerega cilj je razviti nov model in inovativne prakse za vključenost mladih z motnjami v duševnem razvoju v življenje in predvsem v delo oz. zaposlitev. Pri tem je vse od začetka procesa vključevanja poudarek na povezovanju s podjetji. Konzorcij vključuje javne in zasebne ustanove s področij izobraževanja, sociale in raziskav iz 8 različnih evropskih držav. Trenutno v projektu intenzivno pripravljamo priročnik za izvedbo 30-urnega mednarodnega usposabljanja strokovnjakov, ki se ukvarjajo z mladimi z ovirami v duševnem razvoju. Namen usposabljanja je opremiti strokovnjake s strateškimi kompetencami, potrebnimi za učinkovito in uspešno vključevanje mladih z motnjami v duševnem razvoju. Usposabljanje bo potekalo predvidoma v februarju 2016 v Sloveniji, v naših prostorih.

Več informacij na [naši spletni strani](#) ter na [spletni strani projekta](#).

Tina Strnad (tina.strnad@ric-nm.si), RIC Novo mesto

Vegetarijanski piknik in pohod v naravo

Na sončno četrtkovo jutro, 12. 11. 2015, je v Željnah pri Kočevju prekipelo od zdravja. Ekipa projekta [Sodelovanje za zdravje Romov](#) (Norveški finančni mehanizem), ki ga izvaja Ljudska univerza Kočevje, se je že zgodaj zjutraj odpravila v romsko naselje Željne, kjer smo skupaj z romsko skupnostjo začeli pripravljati vse potrebno za izvedbo vegetarijanskega piknika in pohoda v naravo. Obe aktivnosti spadata v sklop promocijske kampanje, s katero želimo romsko populacijo podrobneje ozaveštevati o zdravem življenjskem slogu, gibanju, zdravi prehrani in uporabi zelenjave. Najprej smo naredili obložene kruhke s svežo zelenjavo in zrezali zelenjavo za pripravo krompirjevega golaža. Medtem ko se je golaž pridno kuhal in pridobival na okusu, smo čas izkoristili za delitev jabolk udeležencem, pogovorili pa smo se tudi o koristnosti sadja in pomenu vitaminov v naši prehrani. Ura je odbila 14. in prišel je čas za pohod v naravo. Športno aktivnost sta otvorila

fizioterapevta, predstavnika Zdravstvenega doma Kočevje, ki sta pohodnikom predstavila pomen in nujnost gibanja, skupaj pa smo pred pohodom naredili tudi nekaj ogrevalnih vaj. Ogreti in polni energije smo se podali na pohod proti Kočevskemu Rogu. Ko smo se prijetno utrujeni vrnili s pohoda, smo naredili še raztezne vaje in si razgibali celotno telo. Po uspešno opravljenem pohodu smo si seveda zaslužili še okusno kosilo. Postregli smo si z zelenjavnim golažem in obloženimi kruhki, za sladico pa smo posegli po sadju, suhih figah in oreščkih. Marsikdo je bil nad okusom zelenjavnega golaža prijetno presenečen in prav nič nismo pogrešali mesa. Ko smo pomalicali, smo skupaj pozorno prisluhnili še vodji reševalne službe, Primožu Velikonji, ki nam je nazorno predstavil osnove prve pomoči in uporabo defibrilatorja v sklopu tečaja Zdravstveno varstvo predšolskih otrok. Celotni dogodek je bil nadvse uspešen, skupaj z romsko skupnostjo pa že načrtujemo nove "zdrave" podvige.

Več informacij najdete na [spletni](#) in [FB strani](#).

Urša Brinovec (urska.brinovec@lu-kocevje.si), LUK

Predlog sprememb ZOFVI je v javni razpravi

Teče javna razprava o predlogu Vlade RS za spremembo [Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja \(ZOFVI\)](#). Javna mreža IO je opredeljena v 4. členu.

Petkovo srečanje v januarju 2016

Na prvem petkovem srečanju v novem v letu, ki bo 8. januarja 2016 ob 9. uri v sejni sobi Andragoškega centra, se bomo pogovarjali o evalvaciji politike izobraževanja odraslih. Dr. Simona Šinko iz Mestne knjižnice Ljubljana nam bo predstavila doktorsko dizertacijo z naslovom Teoretski in metodološki problemi evalvacije politike izobraževanja odraslih, ki je nastala pod mentorstvom dr. Sonje Kump.

Uro in pol dolgo srečanje bo poleg krajše predstavitve najpomembnejših problemov in ugotovitev naloge obsegalo tudi pogovor o ugotovitvah in možnostih nadaljnjega raziskovanja in dela na obravnavanem področju. Kratek vpogled v vsebino naloge najdete v prispevku v [Andragoških spoznanjih](#) (l. 21, št. 2/2015).

Vaše prijave na srečanje zbiramo do četrтка, 7. januarja 2016, na elektronski naslov neda.dordevic@acs.si.

mag. Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

Pedagoško-andragoški dnevi 2016

V četrtek, 28. januarja 2016, bodo v prostorih Filozofske fakultete v Ljubljani potekali Pedagoško-andragoški dnevi (PAD), ki jih organizira Oddelek za pedagogiko in andragogiko FF v Ljubljani. Letošnja tema je Samoevalvacija kot dejavnik zagotavljanja kakovosti vzgojno-izobraževalnega dela.

Na PAD se bodo osredotočali predvsem na pogoje za uspešno izvajanje samoevalvacije v različnih vzgojno-izobraževalnih organizacijah na ravni predšolske vzgoje, osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja ter v sistemu izobraževanja odraslih.

Novejši projekti za ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti temeljijo na predpostavki, da je treba koncept kakovosti razviti na ravni strokovne avtonomije vzgojno-izobraževalne organizacije in posameznega strokovnega delavca. S tem postaja samoevalvacija pomemben element v procesu ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti v vzgoji in izobraževanju na vseh ravneh vzgojno-izobraževalnega sistema.

Na PAD-u boste lahko razpravljali o dejavnikih, za katere strokovni delavci menijo, da bi vplivali na pogostejše in učinkovitejše izvajanje samoevalvacije, ter o težavah, s katerimi se strokovni delavci srečujejo pri izvajanju samoevalvacije. Poseben poudarek bodo namenili razmisleku o pomenu oblikovanja ustrezne klime v delovnem kolektivu za učinkovito izvajanje samoevalvacije.

[Prijavite](#) se lahko do 8. 1. 2015. Kotizacija znaša 10 evrov. Celoten program si lahko ogledate [tukaj](#).

Neja Colja (neja.colja@acs.si), ACS

POSVETI, KONFERENCE

Petkovo srečanje na ACS

Ljubljana, ACS

Prvo Petkovo srečanje v letu 2016 bo 8. januarja ob 9. uri v sejni sobi Andragoškega centra. Dr. Simona Šinko iz Mestne knjižnice Ljubljana nam bo predstavila doktorsko dizertacijo z naslovom Teoretski in metodološki problemi evalvacije politike izobraževanja odraslih, ki je nastala pod mentorstvom dr. Sonje Kump. Več o srečanju najdete [tukaj](#).

ECVET kot podpora vseživljenjskemu učenju – Učni izidi v izobraževanju odraslih

Ljubljana, City hotel, 9.00–13.00

Seminar bo namenjen pogovoru o pomenu opredelitve znanja, spretnosti in kompetenc odraslih kot učnih izidov, ki si jih odrasli lahko pridobivajo v različnih krajših in daljših programih izobraževanja in usposabljanja, ter kako le-te zapisati, da bodo predstavljeni strokovno in transparentno. Poleg tega organizatorji (CMEPIUS) želijo tudi praktično preizkusiti, kako zapisati učne izide ter spodbuditi k premisleku, kako z vašimi programi omogočiti odraslim pridobivanje znanj, spretnosti in kompetenc, ki jih pričakuje nenehno se spreminjajoči trg dela. Več si preberite [tukaj](#).

8. Informativa – sejem izobraževanja in poklicev

Ljubljana, Gospodarsko razstavišče

Vseslovenski sejem izobraževanja in poklicev Informativa je namenjena tudi odraslim s ponudbo podiplomskih izobraževanj, z dogodkom Poslovna Informativa, na kateri se predstavljajo ponudniki poslovnih in strokovnih izobraževanj ter usposabljanj, s t. i. Parkom novih začetkov za vse, ki so prekinili izobraževanje in bi ga želeli nadaljevati. Več si preberite [tukaj](#).

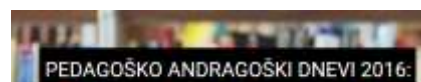

Pedagoško-andragoški dnevi 2016

Ljubljana, Filozofska fakulteta

V začetku leta 2016 bodo v prostorih Filozofske fakultete v Ljubljani potekali Pedagoško-andragoške dneve (PAD), ki jih organizira Oddelek za pedagogiko in andragogiko FF v Ljubljani. Letošnja tema je Samoevalvacija kot dejavnik zagotavljanja kakovosti vzgojno-izobraževalnega dela. Več si preberite [tukaj](#).

AVA Expert Seminar

Norveška, Oslo

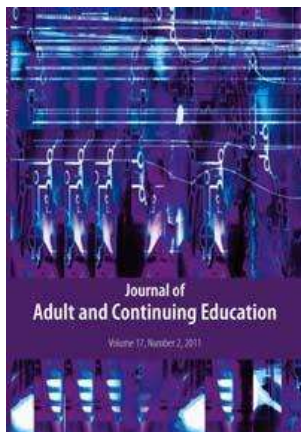

AVA strokovni seminar je organiziran v okviru projekta AVA in namenjen evropskim strokovnjakom za validacije, nacionalnim in evropskim oblikovalcem politik in tudi strokovnjakom iz različnih izobraževalnih sektorjev. Več o seminarju najdete [tukaj](#).

KNJIŽNICA ACS

Journal of adult and continuing education tokrat o različnih področjih znotraj izobraževanja odraslih

Druga letošnja številka revije prinaša prispevke iz različnih področij izobraževanja odraslih, ki vključujejo pismenost, učeča se mesta, nenehni strokovni razvoj, razvoj na delovnem mestu, organizacijske spremembe in drugo.

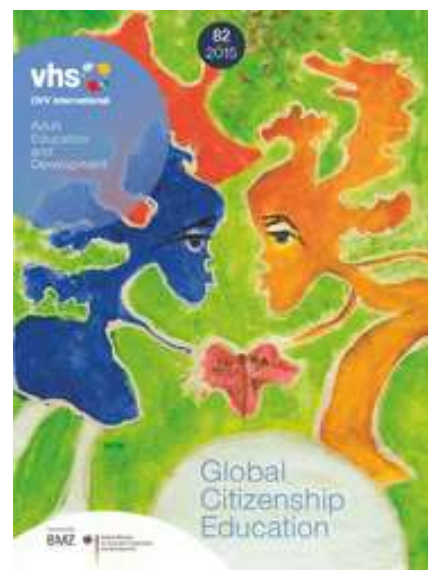
V reviji lahko beremo o političnem opolnomočenju žensk skozi izobraževalne programe opismenjevanja v Nigeriji; o pomembnosti angažiranosti državljanov in njihovem odnosu do vseživljenjskega učenja pri vzpostavljanju učečih se mest in njihovem razvoju; o pomenu mreženja in povezovanja, ki je nujna kompetenca za uspešno reševanje izzivov v poklicnem življenju; o tem, da je razvoj vseživljenjskega in nenehnega učenja na nemških univerzah precej skromen v primerjavi z drugimi evropskimi in severnoameriškimi univerzami. Več o številki si preberite [v EPALE viru](#).

Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

Izšla je 82. številka revije Adult education and development

Nova [številka](#) revije, ki jo izdaja nemški [DVV International](#), se tokrat vključuje v mednarodno razpravo o globalni državljanski vzgoji. Številni avtorji različnih držav, ozadij in tudi področij dela v prispevkih delijo svoje misli in izkušnje o temi in z njo povezanimi vprašanji, kot so identiteta, migracije, mir, pomen državljanstva, globalizacije in trajnostnega razvoja.

Globalna državljanska vzgoja je v središču Unescovih prednostnih nalog. Zato je v tokratni številki tudi intervju z Irino Bokovo, generalno direktorico Unesca. Bokova je prva ženska na čelu te organizacije in je zelo dejavna v mednarodnih prizadevanjih za kakovostno izobraževanje za vse, za enakost spolov, človekove pravice, medkulturni dialog in znanstveno sodelovanje. Pravi, da mora biti izobraževanje več kot prenos informacij in znanja ter da bolj kot kdaj koli prej potrebujemo ponovno

obujeno zavezo vseh k dialogu, strpnosti, spravi in razumevanju.

Drugi intervju je tokrat s kanadsko-britanskim pisateljem in novinarjem Dougom Saundersom o tem, da ljudje ne kar naključno nekega dne pripravijo kovčke in migrirajo.

O glavni temi izdaje, globalnem državljanstvu, pa je urednik revije povedal: »Ljudje potrebujemo nekaj, s čimer se lahko povežemo. Zdaj se moramo vprašati: kaj najboljše zapolnjuje te potrebe in kako jih zapolnimo – vsak zase ali tako, da delamo skupaj? Odgovor odloča o tem, kakšna bo naša družba v prihodnosti. Mogoče je to razlog, zakaj je globalno državljanstvo zdaj tako pomembna tema.«

Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

Zadnja letošnja številka revije *Journal of Vocational Education & Training*

Revija o poklicnem izobraževanju in usposabljanju tudi tokrat prinaša zanimive prispevke, med drugim o usposabljanju in spretnostih univerzitetnega laboratorija in inženirskih delavnicah tehnikov ter o prispevku opazovanja učenja vajencev. Beremo o delu ponudnikov učenja za mlade, ki niso niti vključeni v izobraževanje niti zaposleni, t.i. NEET (Not in Education, Employment or Training), zanimiv pa je tudi prispevek o skupnem načrtovanju poslovanja v začetnem poklicnem izobraževanju in usposabljanju ter o posledicah reforme vajeništva na trgu zasebnega usposabljanja. Tokratna številka obravnava tudi učenje za delo med delovno prakso ter pogoje za učne dejavnosti vajencev na delovnem mestu.

Več o prispevkih, do nekaterih lahko tudi prosto dostopate, najdete [tukaj](#). Revija pa je na voljo tudi v [knjižnici](#).

Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

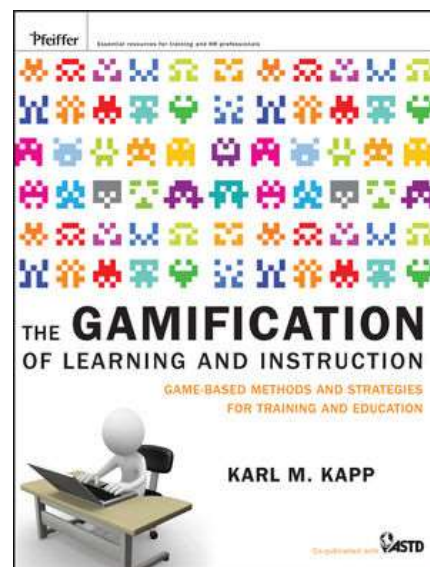
Novo v knjižnici

Igra, ki temelji na metodah in strategijah za usposabljanje in izobraževanje

Igre ustvarjajo sodelovanje – to pa je temelj vsake učne izkušnje. Z naraščanjem priljubljenosti digitalnih iger in vmesnikov je ključno, da postanejo tudi igre del učnega orodja vsakega izobraževalca.

V delu [*The Gamification of Learning and Instruction, Game-based Methods and Strategies for Training and Education*](#) avtor Karl M. Knapp ponazarja načela igrifikacije (gamification) skozi številne primere besednih iger.

Učni strokovnjaki ugotavljajo uspešnost uporabe, ki temelji na igrifikaciji za razvoj pouka. To je prva knjiga z nasveti, kako oblikovati spletni pouk, ki izkorišča najboljše elemente spletnih iger za povečanje učenja in uporabe. Pojasnjuje, kako povezati različne strategije igre z vrstami učnih vsebin za najboljši učni izid. Opisuje, kako se tehnike igrifikacije lahko

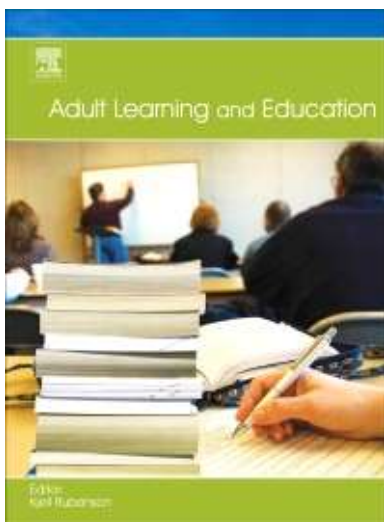

uporabljajo v različnih okoljih za izboljšanje učenja in uporabe znanja.

Knjiga na podlagi študij in primerov iz družb, ki so uspešno sprejele na igrah temelječe učenje, prikazuje, kako lahko združevanje klasičnega poučevanja s koncepti igre ustvari interaktivno učno izkušnjo.

Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

Uvod v glavne teoretične in empirične ideje področja izobraževanja odraslih

Na področju učenja in izobraževanja odraslih se pojavljajo vedno nove teme za raziskovanje. [Adult Learning and Education](#) je uvod v glavne ideje obravnavanega področja, tako teoretične kot tudi empirične. Poglavja prinašajo vpogled v zgodovinski razvoj področja in njegove konceptualne polemike, perspektive o izobraževanju odraslih ter navodila in načrtovanje programov. Izpostavljeni so tudi odnosi do gospodarstva in družbe, kjer avtorji prinašajo pregled gospodarskih in širših koristi za učenje odraslih. Ne nazadnje se delo dotakne tudi statusa izobraževanja odraslih, ki ga ima kot področje znanstvenih študij in praks.

Zbirka 46 člankov tematskih področij publikacije [International Encyclopedia of Education, 3rd edition](#), ponuja raziskovalcem na področju izobraževanja odraslih ter drugim, ki se s področjem ukvarjajo, celovit povzetek glavnega dogajanja. Osredotoča se na to, kako se odrasli učijo v določenih okoljih in pri različnih starostih, na stile učenja idr. Vsak članek prinaša globino in širino polja, ki povzema teme v lahko berljivi obliki in ponuja predloge za nadaljnje branje tistim, ki želijo pobrskati tudi po sorodnih virih.

Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

Bogastvo naših knjižnih polic

Povejte z veseljem in podajajte svoja znanja naprej

Telo, glas, samozavest, vse prežeto z iskrenostjo, željo pomagati, spodbujati, naučiti, predajati znanje, z žarom in navdušenjem! Poznavanje vsebine, osredotočenost, jasnost sporočila.

Izobraževalci, svetovalci, mentorji, predavatelji, povezovalci in drugi, ki se pri svojem delu srečujete tudi z javnim nastopanjem in/ali predavanjem pred več ljudmi, veste, koliko truda je včasih treba vložiti v to, da pritegnete poslušalce in jih motivirate ter tudi kaj naučite. Nekaj nasvetov o govorniških nastopih najdete tudi v priročniku [Povejte z veseljem, priročnik za odličen govorniški nastop](#) avtorja Marjana Bradeška, ki poleg temeljnih gradnikov dobrega nastopa poudarja pomen pristnosti in enkratnosti govornikove osebnosti, ki se mora izraziti, da bi pridobil zaupanje in občinstvu uspel podati tisto, kar želi.

Bodite to, kar ste! Vendar se pri tem ne ustavite! Okrepite svoje dobre lastnosti, okrepite vse tisto, zaradi česar vas bodo ljudje poslušali še bolj

pozorno, zaradi česar se bodo veselili vnovičnega srečanja z vami in zaradi česar bodo veseli novih znanj, ki jim jih posredujete.

Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

Vabljeni v [Knjižnico ACS!](#)

Založnik: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana | V. d. izvršne urednice: Simona Kavčič (T: 01 5842 575, E: simona.kavcic@acs.si) | Odgovorna urednica: mag. Zvonka Pangerc Pahernik (T: 01 5842 567, E: zvonka.pangerc@acs.si) | Drugi člani uredniškega odbora: mag. Andrej Sotošek, direktor ACS, dr. Tanja Možina, mag. Tanja Vilič Klenovšek in mag. Margerita Zagmajster | Jezikovni pregled: Simona Kavčič | Računalniška postavitev: Simona Kavčič | Korektorici: Erika Brenk, mag. Zvonka Pangerc Pahernik | Oblikovanje: Larisa Hercog

ISSN 1855-5942 | Številke je mogoče prebrati na: <http://www.acs.si/e-novicke>.

Izdajo glasila e-Novičke denarno omogoča Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.